

PAULO ME LETA EPESO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

¹ Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne Acejiyame me singi miji pi. Cane yoogärenine Acejiyame me binamewale bime bau me Epeso cewe je, lui cina toraca ngenecu cama iyeta padare cabu Keriso Yeesu cabu inajininuge. ² Acejiyame mime Babe piyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miiji te lenajame weeme cabu piyepu teepi poode ceerame weebibine.

Keriso Mime Seemo bine Miiji Jewenenemige

³ Mine eso yääcäranesi Acejiyame ne, lui gyene mime Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame piyepu Babe. Ingle naace popi mine Keriso cama yepä gemi, tabe ituge mibibine miiji wawena mime seemo ireclota cabu iyeta maramara mule ca cabucewe ca lui cina totneninisi. ⁴ Keriso cama yepä äbita miji pi Acejiyame te agedna me ninäce gaabe ca uja itu ngene ca niglinuji mibibine teeme binamewale me äbitame, naace name pi egä mine teeme täápume mara me äbitame piyepu teeme opo gaabe je conocäco lenajame. Ingle Acejiyame babo singi ge mime täápume, ⁵ peei name pi tabe ngene uja itu jotwananuji mibibine äjäcrame teeme bägrä täápume lenajame ingle Yeesu Keriso me kaakesea miji pi. Ai lui teeme singi ge, teebine ngenecu miiji me jenuuji. ⁶ Siige mine Acejiyame ne yaawepyeräjesi teeme babo owecu

name pi, tabe lipu teeme ngenecurage Bägrä papa itu nicärininuji, daremu cäco. ⁷ Keriso me uudi te lipu itu tapiruji, mime niiya mule daremu ne ecatuji, siige Acejiyame te mime niiya mule nisibrecäjimuge. Lipu baborage gyene Acejiyame me owecu, ⁸ tabe lui ne ituge aboclomäja mime täápume.

Ingle Acejiyame babo umle gyene iyeta mule poto cidi me, ⁹ tabe jenuuji tabe ngena täápume ngene itu jotwanuji wawename. Tabe teeme ogä ngene atwana ne seboclomtuji cime täápume, tabe lui poto cidi me ngene uja jotwanuji toraca me wawename Keriso cabu ca. ¹⁰ Acejiyame me pui ogä ngene atwana, tabe lui ne toraca me cire jaawenepi toracarage padare cabu, apu gyene egä tabe lui gwidape bine ituge wawenetnäja cabucewe piyepu gawecewe je, tabe pui bine iyeta cire jaawenemepi yepä me äbitame piyepu Keriso teeme mope biname me lenajame.

¹¹ Acejiyame lui te iyeta gwidape bine teeme ngene atwanena piyepu singi ibi jaawenimuge, tabe te mibibine nijäcrininuji teeme binamewale täápume lenajame ingle Keriso cama yepä äbita name pi. Tabe ujarage ngene jotwanuji apu wawename, ingle ai lui teeme singi ge. ¹² Peei name pi cine lui cina niinäce biname gemi ngene atwanena singi Keriso cabu me acraname, cine Acejiyame ne yaawepyeräjesi, egä tabe lipu miijirage gyene.

¹³ Cuta weene piyepu liba itecijinuji toraca mene, peei Miiji Mene lui te ireclota ne secanuji weeme bau me, weene piba ätrunga ne ecitujije Keriso bau me. Piba Acejiyame ecituji Aceji

Seemo ne weeme cabu me cewecu täápume, egä weene teemi nemi, tabe lipu ituge jaji wawenane.
¹⁴ Ingle Aceji Seemo pisi nyene mime cabu, peei name pi mine umle gemi egä mine cirege päpäna, Acejiyame ngena ituge jaji teeme bägräwale bine ceerame. Ai te niwabininige, egä Acejiyame te iyeta mäpu cabu ca kälyä cirege wawena pui biname bine, lui cina teemi nemi. Mine teebine yaawepyeräjesi teeme miiji name pi!

Irecu Ätumuta Mene Acnema Biname bime täápume

¹⁵ Cane liba nätecijepi, egä weene Yageyame Yeesu ne jitrunge-niye, cuta piyepu weene singi gemi iyeta Acejiyame me binamewale bime täápume, ¹⁶ cane lica ituge ätecita Acejiyame ne eso ceeraname weeme poto cidi me. Cäme irecu ätumuta ngalebora cane weeme poto cidi me jaajananemune, ¹⁷ cane yäätinärune mime Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame, jamyacu apacyera cama Babe ne tabe weebibine eei Seemo ceerame, lui Seemo te weebibine umle biname me jiwenininuge piyepu Acejiyame ne weeme bau me yaaboclomtuge, siige weene piba umle läbitininuye tabe. ¹⁸ Cane irecu lätumutanune, egä Acejiyame te weeme mopemuli apatname teeme apacyera ne päpäna täápume, piba weene umle läbitininuye, egä ngena cabu me tabe weebibine ituge ala asogleca weene weeme ngene atwanena singi bine acraname; piyepu cuta lipu bucurage miijimiji mule poto cidi me tabe ituge teeme bägräwale bine jaji teepi teeme bau ca päpäname; ¹⁹ piyepu cuta lipu baborage

gyene teeme kokre, lui te kaakesea äbitenige mine ätrunga biname bime cabu. Ai lui pui yepä baborage kokre gyene, ²⁰ lui ca Acejiyame te Keriso ne itu erpinantuji budre cabu ca, siige ecanuji cabucewe me, ecituji teeme camu poto cidi me. ²¹ Tabe caburage gyene iyeta seemo bime bau ca, cabu je lui cina mopeyame gemi puiyepu kokreyame gemi. Teeme ngii baborage gyene iyeta ngii cabu ca ai gawecewe cabu je. Cuta ciige padare cabu teeme ngii te baborage cire saanajepi. ²² Acejiyame te iyeta gwidape bine teeme ernge gawe me ituge acrana, puiyepu tabe ätrunga biname bine Keriso itu yäcäremepi tabe teeme mope biname me lenajame. ²³ Ätrunga biname lui Yeesu Keriso me tääpe gemi. Teepi te Keriso ne camlecamle me jewenenisi. Cuta tabe te iyeta gwidape bine iyeta poto ta camlecamle me jewenenemige.

2

Budre cabu ca Ireclota me

¹ Padare puga ge, weene liba seemo ireclota cabu budre ge inge weeme niyaniya mule piyepu ätecija cäco mule name pi. ² Pui padare cabu weene icwetnimujiye ai gawecewe me niyaniya mule bine; weene jitecijujiye laasi nyene mopeyame niyaniya seemo bime tääpume, lui cina buuwemope cabu otneninisi. Tabe eei seemo gyene, page lui te ewadenemige Acejiyame ne lui biname cina lica birige ätecija. ³ Niinäce mine iyeta pepu ituge lenaja, ätecija cäco. Mine biname bime singisingi mule bine icwetnimujisi.

Mine jwenimujisi mime tääpe cina piyepu ngene atwanena cina ngena tääpume singi. Peei name pi Acejiyame me claabe te pui padare cabu piba enajuji mime tääpume, eei biname bime tääpume lipu page enajenige, lui cina camu binamerage bime singisingi mule bine icwetnenemisi.

⁴ Yepä Acejiyame epu baborage owecu ge piyepu singi ge mime tääpume, ⁵ egä mibibine, lui cina mime niiya mule cabu budre ge, tabe ireclota me niweninujji Keriso me cabu ca. Peei lui teeme owecu name pi egä Acejiyame te weebibine ituge äsecrera niiya cabu ca. ⁶ Ingle mine Keriso Yeesu cama yepä gemi, pui name pi Acejiyame te mibibine ituge ten cama budre cabu ca arpin-eräja naace tääpume mine ten cama iyeta gwidape bine waadename cabucewe je. ⁷ Acejiyame ai ne naace tääpume ituge wawena iyeta biname cina iyeta padare cabu päpäname teeme babo miijirage ätityera ne, tabe lipu teeme singi ne se-boclomtuji mime tääpume Keriso Yeesu cabu ca. ⁸ Ingle Acejiyame babo singi gyene ätityerame, tabe weebibine niiya cabu ca itu isecrärinujji inge weeme ätrunga name pi. Ai lui wemiji wawenäneji lica gyene, yepä Acejiyame me owecu gyene weeme tääpume. ⁹ Ai lui weeme kaakesea daremu lica gyene, peei name pi nuuja te äblicäco teemämu awepyeräja. ¹⁰ Acejiyame te niwenin- inujji page mine lipu gemi. Tabe itu niweninin- uji mine Keriso Yeesu cama lenajame siige miijir- age kaakesea wawename, tabe lui kaakesea ituge amacetnäja mime tääpume.

Keriso me Binamewale Ten cama Yepä Gemi

11 Weene Israela biname bime cabu ca ärngecäneji lica gemi, piyepu Israela biname, lui cina lainininusi tääpe iirputäneji biname ca,* teepi weebibine iyinininusi tääpe iirputa cäco biname ca. Weene gone ngene jitrimalinuge, weene lipu biname ge niinäce. 12 Weene cude padare ge Keriso bau ca, piyepu weene cude padare ge Israela biname bime bau ca, Acejiyame lui bine jejäcrimuji teeme biname me. Jajeji mene Acejiyame lui ecäremuji Israela biname bine, pui lui weeme täapume lica ge. Weene Acejiyame umle cäco inajininuji, piyepu weene nuuja ngene atwana lica ge, egä weene lipulipu miiji ne päpäname. 13 Pui padare cabu weene cude padare ge Acejiyame bau ca, yepä page weene lipu Keriso Yeesu cama yepä gemi, weebibine Acejiyame bau me ituge waadena, inge baarge uli cabu Keriso me uudi te tapiruji Acejiyame ne iiwärejame weeme niija mule äciseja täapume.

14-15 Siige Keriso taberage te poode ne secituji mime täapume, cine Israela biname piyepu weene nuuja biname, tabe lipu niwenininuji mine yepä me äbitame. Mine niinäce claabeclabe ninajininuji, inge weene lica icwetnimujiye cime Israela biname bime cotre bine, lui cotre cina birige jaji biname cina ngena wawename. Pui Cotre lui atreji pana ge, mibibine maramara me niwenininuji. Yepä Keriso me budre te pui

* **2:11:** tääpe iirputäneji biname: Israela biname bime mule apu egä imäbägrä te liba laplimluge, eit bimu ingwe gaabe ca teeme imäbägrä bime gwidape cabu ca matikäli tääpe jiiirputusi. Ai tääpe iirputa lui cewecu gyene, Acejiyame lui ecärimuji Israela biname bine, egä teepi teeme biname gemi.

Cotre ne iyebtingtuji naace täápume cine Israela biname piiyepu weene nuuja biname mine yepä äbitame ten cama kirece ingle wawename. Ai mule ca tabe poode ne secituji mine neeneni maramara sigu biname bime täápume. ¹⁶ Tabe lipu budre äbituji baarge uli cabu, siige mime claabe mule bine peega epremalemuji. Tabe teeme budre ca niwenininuujij yepä me, siige niwecnininuujij Acejiyame bau me. ¹⁷ Pipu pi Keriso täduji, poode mene secanujij iyeta biname bime täápume: cine Israela biname täápume, lui cina Acejiyame gome jage piiyepu weene nuuja biname täápume, lui cina niinäce cude padare ge teeme bau ca. ¹⁸ Keriso me kaakesea miji pi cine Israela biname, weene nuuja biname, mine iyeta ibibi gemi yepä Seemo me ätityera ca Babe bau me otnime.

¹⁹ Siige page weene catecewe biname coo idne cewe biname lica gemi, yepä weene Acejiyame me binamewale cama yepä gemi, teeme ingle cabu inajininige. ²⁰ Weene uli gemi Acejiyame me mete raranga täápume. Caage lui Keriso me ätyepäneji biname piiyepu sasa menameyame biname gemi. Cunäcäpu caage lui Keriso sine. ²¹ Tabe te iyeta ai caage piiyepu uli bine jitwetnecäjenemige naace täápume mete me äbitame, Acejiyame täápume lui mete te mara me äbitenige. ²² Weene liba Keriso cabu inajininuge, Aceji Seemo te cuta weebibine jitwetnecäjininuge poto biname cama mete ne awejengtame, Acejiyame te luma enajenige.

Keriso me Ätyepäneji Biname me Kaakesea

¹ Acejiyame te lipu Israela biname piyepu nu-
uja gawe biname bine yepä me ituge wawena,
cane Paulo te pui name pi irecu ätumutenine
weeme täapume, lui Israela biname lica gemi.
Cane krokeciye mete cabu säne, ingle cane Keriso
Yeesu me kaakesea ne jaawenune weeme miiji
täapume. ² Weene ituge ätecija Acejiyame lipu miiji
ge căme täapume, siige ai kaakesea năcäruji cane te
wawename weeme miiji täapume. ³ Acejiyame te
sebo-clomtuji teeme ogä ngene atwanena ne, siige
cebine umle nawenuji. Cane ai leta cabu matikäli
uja bii byoogärine pui poto cidi me. ⁴ Weene
liba pecnepeye, weene umle päbitipeye, egä cane
toraca umle gäne Acejiyame me ogä ngene at-
wanena Keriso poto cidi me. ⁵ Niinäce padare
cabu biname bine umle lica ituge wawena pui
poto cidi me, yepä page siige Aceji Seemo te umle
itu jaawenemepi Keriso me ätyepäneji biname pi-
iyepu Acejiyame me mename biname bine, lui
cina teeme ireclota yaacranepesi Acejiyame me
kaakesea wawename. ⁶ Pui ogä ngene atwanena
lui naace gyene, egä laati bemi Israela biname
lica, teepi liba yaacatusi Miiji Mene ne Yeesu
Keriso poto cidi me, teepi piba yaawadimusi cine
Israela biname cama yepä Acejiyame ngena ceera
teeme bägräwale bine. Teepi Israela biname cama
yepä birige, siige gigri yaawadimusi Acejiyame
ngena ituge jaji Keriso Yeesu cabu ca ceerame.

⁷ Acejiyame te cebine nawenuji Miiji Mene ace-
nename, siige teeme kokre ne secituji căme cabu
kaakesea wawename piyepu cebine umle ceer-
ame ai kaakesea täapume. ⁸ Cane puu matikolärage

gäne iyeta Acejiyame me binamewale bau ca, yepä tabe miiji mule nawenuji, näcäruji ai kaakesea cane Miiji Mene Keriso me ngälu cäco dogwe poto cidi me jajanename biname bine, lui Israela biname lica gemi. ⁹ Cäme kaakesea gyene iyeta biname bine umle wawename, egä Acejiyame me ogä ngene atwana te toraca me lipu cirege äbita. Acejiyame lui iyeta gwidape bine itu jewenimuji, tabe ai ne niinäce lui padare cabu imlituji. ¹⁰ Tabe naace täápume imlituji, mope mename seemo cina piiyepu cabu je lui teeme pana kokreyame gemi, teepi ai padare cabu ätrunga ingle biname bime cabu ca umle äbitame, egä Acejiyame me umle lipu baborage gyene. ¹¹ Acejiyame te ai ne jewenuji teeme ngene atwana ibi, teeme lui puga ge padare me niinäce gaabe me, tabe lui ne toraca me jewenuji mime Yageyame Yeesu Keriso cabu ca. ¹² Mine liba Keriso cama yepä gemi, piiyepu teebine jitrungenisi, mine siige temiji pi ajiri wälu cäco nacluge Acejiyame bau me. ¹³ Peei name pi cane jijenininine, weene ngenecu mäpu gone, egä cane weeme täápume aga mäpu cabu nanajinige. Cäme ai mäpu te weeme miiji täápume äbitenige.

Paulo Ireçu Ätumutenige Epeso Biname bime täápume

¹⁴ Cane liba ngene jotwananenine Aceji Babe te lipulipu biname bine awecna teeme bau me, cane kokorare ca ääpednutenine teeme opo gaabe je. ¹⁵ Tabe lui toraca Babe gyene. Tabe lui iyeta ingle bime Acejiyame gyene lui cabucewe je coo piiyepu gawecewe cabu je. ¹⁶ Cane ireçu

ätumutenine Acejiyame bau me, egä teeme bucurage miijimiji mule cabu ca Aceji Seemo te weebibine kokre ceerame naace täápume weene piba ngenecu kokre cama lenajame. ¹⁷ Piiyepu cane irecu ätumutenine, egä weeme ätrunga ca Keriso te lenajame weeme cabu. Piiyepu cuta cane irecu ätumutenine, egä weene iyeta gwidape naace popi wawename, ingle weeme singi pisi nyene Acejiyame piiyepu biname bime täápume. ¹⁸ Piba weene Acejiyame me binamewale cama ibibi birige cängena umle äbitame, Yeesu me singi luma ngälu leca gyene, luma ngälu daamle gyene, luma ngälu caburage gyene, lipu uugle gyene; ¹⁹ cuta weene teeme peei singi cabu lenajame, ngänu gyene weeme ngene atwana tuube gemi iyeta teeme peei singi ne oomlaname, siige weene piba cängena Acejiyame pana läbitininuye iyeta weeme ireclota cabu.

²⁰ Acejiyame me kokre lui te mime cabu kaake-sea jaawenuge, tabe pui kokre ca miiji gyene baborage wawena, mine lui täápume yäätinärusi coo ngene jwaatwananinusi ätinerame. ²¹ Mine lui cina ätrunga ingle biname gemi piiyepu Keriso Yeesu cama yepä gemi, mine teebine yaawepy-eräjesi, yepä padare me biname cina cuta nuuja padare me biname cina, iyeteta. Ai mene toraca gyene.

4

Ätrunga Biname Miiji Yepä

¹ Cane lui te krokeciye mete cabu nanajinige, ingle cane Yageyame me kaakesea jaawenune, cane jijenininine weene epu lenajame, Acejiyame

lipu ituge jaji, tabe liba weebibine ala tisoglicinuji.
² Mope modamoda me gone läbitininuye, miiji owelaamelame piyepu cängena lenaja. Worämu te gone iglinuge weeme poto biname bime mule name pi, yepä weene miiji weemämu singi äbitanipeye. ³ Acejiyame me Seemo te icärininuge poode. Peei poode te jiwenininuge yepä äbitame, siige weene kokre äbitipeye yepä lenajame. ⁴ Tääpe yepä gyene, Seemo yepä gyene epu pana, yepä taatu gwidape lipu pisi nyene Acejiyame lui cabu ituge ala asogleca weene ngene atwana singi acraname. ⁵ Yepä taatu Yageyame gyene, yepä taatu ätrunga gyene, yepä taatu biname gyene lui me ngii cabu biname bine niye ca jääcisäjemus. ⁶ Yepä taatu Acejiyame gyene, lui sine iyeta biname bime Babe. Tabe iyeta biname bine yaawadimuge, teeme cabu kaakesea jaawenuge piyepu teeme cabu yaanajuge.

⁷ Keriso mine yepäyepä bine kokre itu nicäranipi maramara kaakesea wawenetnäjame. Mine teeme baborage kokre cabu ca maramara pargi bine ituge waadenena. ⁸ Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Tabe äduji caburage me,

teeme cubuyame bine ätäyäneji ewadimuji ten cama.

Tabe biname bine owecu gwidape ecäranemuji.”

⁹ Ai mene egä “Tabe caburage me äduji” jew-abenige, egä tabe niinäce ituge gawe cabu me äina. ¹⁰ Siige lui te täinuji gawe me, tabe peese nyene, lui te äduji cabu me, iyeta caburage pu-upu bime cabu me naace tääpume tabe piba iyeta

poto ta lenajame iyeta gwidape cabu. ¹¹ Peei lui tabe sine, lui te “biname bine owecu gwidape ecāranemuji.” Pui owecu gwidape lui naace myene, egā tabe kokre ecāranemuji teepi maramara kaakesea wawenecame. Tabe poto bine jewenimuji teeme ätyepāneji biname me, poto bine jewenimuji Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, poto bine Miiji Mene acenename iyeta poto ta, poto bine ätrunga ingle mope biname me lenajame piiyepu teebibine abiberājame. ¹² Tabe ai ne naace name pi jewenuji Acejiyame me binamewale bine amacetnājame teepi kaakesea wawename naace täापume ätrunga biname, lui Keriso me täape gemi, teebibine kokre wawename. ¹³ Ciige mine iyeta piba yepā me läbitininago yepā ätrunga cabu ca piiyepu eei cabu ca, egā mine umle gemi Acejiyame me Bägrä. Mine modamoda biname bime ngene atwanena cama ninajininuge, epu pana Yeesu lipu enajuji. ¹⁴ Ingwe ca piba mine bägrä bime pana lica gemi, lui bine angletneja biname bime maramara abiberāja cina yaawedanemusi buuwe pana coo malu pana. Pui angletneja biname cina lui teeme walya mene ca poto bine yaangletnājemusi conocono gaabe cabu otnime. ¹⁵ Mine pätä miiji biname bine jajanena ngena gyene toraca piiyepu mine miiji mimemime singi lenaja, piba mine läbitininago iyeta mule cabu Keriso cama yepā äbitame, lui sine ätrunga biname bime mopeyame. ¹⁶ Tabe liba mope yaanajuge, täape me maramara picwa teemerage puupu cabu lacranuge, piiyepu piicwa maramara cina yepā mage ne jaawenusi, umeli cina liba teebibine yaatengecājimusi. Si-

ige iyeta maramara piicwa liba teeme kaakesea jaawenusi, teepi lipu miiji birige wawena, piba tääpe te cängenarage luutuge, kokre me läbituge, piicwa bime singi te liba teemeteme babo läbituge.

Yeesu cabu Lui Kirece Ireclota Gyene

¹⁷ Mime Yageyame me ngii cabu cane jijenini-nine weebibine umle wawename, egä ingwe ca gone cääri lenaja Acejiyame umle cäco biname pana, lui cina papa gwidape poto cidi me ngene jwaatwananinusi, ¹⁸ piyepu lui bime mopemuli cabu krokeciye birige. Teepi cude padare gemi ireclota cabu ca, Acejiyame te lui ireclota ceera, ingle teepi umle cäco piyepu ätecija cäco gemi. ¹⁹ Nuuja gwidape te äblicäco teebibine ajiri me wawena. Teepi nuuja gwidape wawena tääpume singi lica yepä sice buduma äbitename piyepu sargi ero mule wawenecame. Teepi ätecita cäco iyeta jugijugi mule bine jaawenimusi. ²⁰ Yepä weene Keriso bau ca pepu mule lica itu labiberäjipeye. ²¹ Egäsu weene itu itecijipi teeme poto cidi me, piyepu ingle weene teeme ingwe äcwi biname gemi, peei name pi weebibine ituge abiberäja toraca mene poto cidi me, Yeesu cabu lui pisi nyene. ²² Peei name pi weene miiji weeme sasa ngene atwanena bine abmaläcemame, lui cina jiweninujisi epu lenajame, weene lipu niinäce ituge. Pui sasa ngene atwanena bine teemerage angletneja singisingi cina sabe jaawenimusi. ²³ Weene pätä miiji kirece singi piyepu kirece ngene atwana cama lenaja. ²⁴ Weene miiji kirece muleyame biname me äbitame, Acejiyame lui bine ituge wawena teeme pana me naace tääpume

weene toraca conocäco lenajame piyepu Acejiyame täapume mara me äbitame.

²⁵ Peei name pi ingwe ca walya mene gone otrometnäja, yepä toraca mene ajanipeye weemämu, ingle naace popi mine iyeta piicwa gemi Keriso me tääpe cabu. ²⁶ Weene liba claabe läbitininuye, peei claabe te gone iwadininuge niiya mule wawename. Weene niinäce claabe cabu ca etecrutepeye, ingwe ca bimu te piba läpulepi. ²⁷ Gone Satani ne padare yääcäruye tabe weebibine angletnejame niiya mule wawename. ²⁸ Laati te läbituge gwidape ero me, tabe miiji peei mule ne abmala, gije abacita kaakesea wawename teeme lenaja täapume piyepu owecumete biname bine ätityerame. ²⁹ Gone niiya mene iicana, yepä epu mene jücemuye, lui te miiji gyene biname bine ätityerame teeme ngena singi pisi nyene, siige piba weeme mene te ngenecu miiji me jaawenimuge laatibi yäätecijemuge. ³⁰ Piyepu gone Aceji Seemo ne ngenecu mäpu me jaawenuye, ingle tabe lui cewecu gyene, egä weene Acejiyame memi. Tabe klaje jiwenininuge weebibine naace täapume Acejiyame te weebibine kälyä wawename iyeta mäpu cabu ca, peei bimu te liba cire tädepi. ³¹ Gone niyaniya ngene jwaatwananinuye poto biname bime poto cidi me. Gone claabe te weebibine ätucera, ämugetna gone. Drämä gone piyepu niiya mene gone biname bine jaji, coo poto claabeclabe mule gone. ³² Weene pätä miiji weemeweme owelaamelame lenaja piyepu owecu cama. Piyepu weene miiji weemeweme niiya mule ngene ätrimela,

Acejiyame te lipu weeme niiya mule bine itu yääyeb lengemepi Keriso name pi.

5

Apaclyera cabu Miiji Lenaja

¹ Ingle weene Acejiyame me ngenecurage bägrä gemi, weene miiji äbitipeye teeme pana lenajame. ² Weene weemämu singi äbitanipeye, epu pana Keriso lipu singi mime tääpume, siige teeme ireclota ne iyemaluji mime tääpume. Teeme ireclota epu pana ge owecu gwidape Acejiyame ne ceerame coo piiyepu miijirage gwidape lui ca yi-iwäräjusi Acejiyame ne teebine ngenecu miiji me wawename. ³ Weene gone nuuja biname tääpume singi äbita liba määme coga coo rooriye lica teta cama sargi mule wawename; cuta iyeta jugijugi mule wawena gone. Piiyepu weene gone singi ädri nuuja gwidape coo mule poto cidi me. Ai mule bine gone waweneca, cuta apu mule poto cidi me gone iicema, ingle weene Acejiyame me binamewale gemi. ⁴ Gone iicetneja ajiri mule poto cidi me, niyarage ceepe gone coo nuuja budubuduma mene gone iicetneja, yepä weene pätä miiji Acejiyame ne awepyeräja. ⁵ Weene miiji umle äbita, egä lui te sargi mule jaawenuge coo lui te nuuja jugijugi mule jaawenuge, tabe lica läbituge biname me Keriso piiyepu Acejiyame lui ne yaacanäsi. Singi ädri biname te cuta äblicäco pepu biname me äbita, ingle tabe lui tääpume singi yäädruge, pui te yaacatuge Acejiyame me puupu ne teeme ireclota ngalebora.

⁶ Gone ire taatu jaacituye nuuja biname te weebibine budubuduma mene ca angletnejame, inge apurage mule name pi Acejiyame te pagege claabe me äbita, lui cina teebine lica jäätecijusi.

⁷ Peei name pi pipu biname cama gone abasuta. ⁸ Niinäce weene krokeciye cabu jage, yepä page weene siige apaclyera cabu temi, inge weene mime Yageyame memi. Weene miiji epu lenaja, apaclyera cabu biname cina lipu yaacrajuge, ⁹ inge apaclyera luma, puma miijimiji mule, conocäco mule piyepu toraca mule piti nemi. ¹⁰ Weene miiji äbitipeye abiberäjame, egä ngena te Yageyame ne ngenecu miiji me jaawenuge. ¹¹ Weene gone krokeciye mule cabu abasutana, lui cabu ca nuuja miiji ne lica päpäna, weene pätä apaclyera cabu me pepu mule bine isemepeye. ¹² Teepi lui mule bine jaawenimusi krokeciye cabu, babo ajiri cama mule gemi, lica wawena taatu cuta iicema piyepu ajiri cama gyene. ¹³ Yepä iyeta mule bine liba apaclyera cabu me yaawadimusi, siige apaclyera te jaawabudnemege, lipu mule gemi; piyepu apaclyera te liba krokeciye ne yaapaclyäruge, siige apaclyera me läbituge. ¹⁴ Peei name pi apu ituge iicana egä,

“Arpinanti ute cabu ca,
alotnanti budre cabu ca,

piba Keriso te meebine naapaclyäruge.”

¹⁵ Pipu pi weene miiji ire, egä weene lipulipu inajininuge. Weene miiji cängena lenaja lica budubuduma. ¹⁶ Weene liba padare ne jääpänuye miiji mule wawename, weene jewenepeye, inge ai bimu cina niiyarage gemi. ¹⁷ Peei name pi

weene buduma gone lenaja, yepä umle äbitipeye, Acejiyame me singi ngena gyene.

¹⁸ Weene sice buduma gone läbitininuye, ingle weeme ireclota ne sabe jaawenuge, Aceji Seemo te päätä miiji weeme cabu babo äbitame. ¹⁹ Weene weemeweme etangemepeye salamo uupera bine, poto irecu ätumuta uupera bine piyepu Aceji Seemo te ngena uupera icärininuge. Weene weeme iyeta ngenecu cama uupera bine piyepu salamo bine etangemepeye Yageyame täápume teebine awepyeräjame. ²⁰ Weene miiji eso ceeraname Aceji Babe ne iyeta padare cabu iyeta gwidape poto cidi me mime Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu.

Mene Coga Rooriye bime täápume

²¹ Weene miiji weemeweme ätecijana, ingle Keriso lui weeme Yageyame gyene. ²² Coga cina miiji rooriye bine ätecija, teepi lipu Yageyame ne jäätecijusi, ²³ ingle rooriye sine mope biname coga täápume epu pana, Keriso lipu mope biname ge ätrunga ingle biname bime täápume. Tabe peese nyene, lui te niiya cabu ca ituge äsecrera ätrunga ingle biname bine, lui gemi teeme tääpe. ²⁴ Peei name pi ätrunga ingle biname cina lipu Keriso ne jäätecijusi, coga te miiji teeme rooriye ne iyeta mule cabu pepu ätecija.

²⁵ Piyepu rooriye cina miiji teeme coga bime täápume singi epu pana, Keriso lipu singi ätrunga ingle biname bime täápume, siige teeme ireclota ne iyemaluji teeme täápume. ²⁶ Tabe ai ne naace täápume jewenuji teebibine mara me wawename Acejiyame täápume Miiji Mene abiberäja ca, niiye

ca liba teebibine niinäce jugi cäco ituge äciseja. ²⁷ Tabe singi ge ätrunga ingle biname cina teeme täapume lenaja teeme Keriso me miijirage jamyacu cama, jugi cäco, epucäco. Teeme cabu nuuja pläpu coo acalomla lica gyene, coo nuuja pepüyame.

²⁸ Yoo, rooriye cina miiji singi teeme coga bime täapume, teepi lipu singi teemerage tääpe täapume. Rooriye te liba singi teeme coga täapume, pui lui tabe cuta singi birige teeme täapume, ingle teepi yepä gegi. ²⁹ Nata nuuja te lica teeme tääpe ne ägyi, yepä cängenarage deedei yäacäranuge, ire jaatwuge, Keriso lipu ätru-nga ingle biname bine cängena ire jaatwemuge. ³⁰ Mine umle gemi ai poto cidi me, ingle mine teeme tääpe me piicwa gemi. ³¹ Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Yoo, rooriye te miiji teeme mage babe bine abmala coga cama atejäclmutame, siige teepi yepä me läbitäsi.” ³² Ai mene te baborage gwidape ne ebo-clomtenige. Cane ngene ca begline, egä ai mene lui Keriso piiyepu ätrunga ingle biname bime poto cidi me. ³³ Yepä ai mene cuta weeme tääpu myene. Rooriye cina, weene miiji singi weeme coga bime täapume, weene lipu singi weeme täapume. Coga cina, weene cuta miiji weeme rooriye bine ätecija.

6

Mene Bägrä piiyepu Mage Babe bime täapume

¹ Bägrä, weene miiji weeme mage babe bine ätecija, ingle ai lui conocäco mule gyene. ² “Weene miiji mage babe bine opo gaabe me acrana.” Ai

lui niinäcerage cotre gyene ten cotre cabu ca, Acejiyame te lui cama mene ecituji egä, ³ “Piba iyeta gwidape cina miijirage yaacluge weene cama, piiyepu weene lecaleca ireclota ne jääpänuye ai gawecewe cabu.”

⁴ Mage babe, weene gone bägrä bine epu mule ca ire atwi, lui te teebibine claabe me jaawenimuge. Yepä weene teebibine yaabiberäjimuye teepi cängena lenajame piiyepu yaablawäjemuye Yageyame me singi ibi.

Mene Aletnäneji Biname piiyepu Teeme Modamoda Biname bime tääpume

⁵ Aletnäneji biname, weene miiji weeme modamoda biname bine toraca ngenecu cama, wälu cama ätecija. Weene peei ne yepä ngene atwana cama jeweneye, epu pana Keriso ne lipu jäätecijuye yepä ngene atwana cama. ⁶ Weene teeme irewale taatu cabu gone apu äbitena naace name pi teepi piba ngenecu miiji cama lenajame weeme tääpume. Yepä weene miiji iyeta weeme ngenecu ca wawena, Acejiyame ngena tääpume singi, ingle weene Keriso me aletnäneji biname gemi. ⁷ Weene gege cama weeme kaakesea jaawenuye, epu pana egä weene biname bime tääpume taatu lica jaawenuye, yepä weene cuta Yageyame tääpume jaawenuye. ⁸ Gone ngene ätrimela, egä biname bime miijirage kaakesea name pi Yageyame te daremu yääcäranemuge, ngänu gyene teepi aletnäneji biname coo nuuja biname.

⁹ Modamoda biname, weene cuta pepu miiji weeme aletnäneji biname bine cängena

ire atwime. Weene cerämu opo cabu gone yäärmäjimuye. Weene gone ngene ätrimela, egä weene piiyepu weeme kaakesea bägrä weeme yepä Yageyame gyene cabucewe je, lui te iyeta biname bine yepä ibi cire jitrani.

Ngena Gwidape ca Cubu Icaname Niiyaniya Cable cama

¹⁰ Yoo siige, weene kokre äbitipeye Yageyame miji ba-borage kokre ca piiyepu ten cama lenaja name pi! ¹¹ Cubu gwidape iyeta asi-gräripeye Acejiyame te lui icärininuge, piba weene lica itrametninuge Satani me angletneja cabu. ¹² Mine binamerage cama cubu lica jii-cenis, yepä mine cubu jii-cenis niiyaniya cable cama, lui cina mopeyame gemi, pii-yepu lui cina kokreyame gemi, cuta lui cina ai gawe-cewe ne ecanenisi ai krokeciiye padare cabu piiyepu cuta buuwemope cabu lui cina otneninini. ¹³ Peei name pi cubu gwidape asigräripeye, Acejiyame lui icärininuge. Niiya padare te liba täduge, weene piba ibibi birige weeme cubuyame bine daremu wawename, piiyepu cubu liba siige, weene piba camu ämyemuteji inajininuge.

¹⁴ Weene miiji iyeta padare cabu amacetnäjäneji lenajame. Acejiyame poto cidi me lui toraca mene, weene peei ne ecatepeye baagi tääpume weeme ibi cabu asigrame. Conocäco mule ne ecateye weeme moobe tääpume dare älyengame. ¹⁵ Cuta weeme singi Miiji Mene jajanename poode poto cidi me lui weeme ernge gwidape gemi. ¹⁶ Weene iyeta padare cabu ätrunga ne ecateye, ime cabu lipu älyenga gwidape ne yaacenanute, siige weene

peei ca yäätumimuye Satani me muye cama biigu bine. ¹⁷ Acejiyame lipu weebibine niiya cabu ca ituge äsecrera, pui lui mope älyenga gwidape gyene weeme täápume. Acejiyame me Mene ecatepeye, Aceji Seemo lui Mene icärininuge. PEEI lui weeme cubaturikä gyene. ¹⁸ Weene iyeta ai mule bine irecu ätumuta cama jaawenimuye, Acejiyame ne yaawejanuye tabe weebibine ätityerame. Iyeta padare cabu irecu lätumutanininuye, Aceji Seemo te lipu opo jiwenaninuge. PEEI name pi weene gone lätecitinuye, ngänu gyene ngena te läbituge, yepä irecu lätumutanininuye iyeta padare cabu Acejiyame me iyeta binamewale bime täápume. ¹⁹ Cäme täápume cuta irecu ätumutanipeye, egä mene iicana padare cabu Acejiyame te ngene atwana ceerame cane piba wälu cäco biname bine umle wawenname teepi lui poto cidi me niinäce umle lica ge, egä Miiji Mene cabu pisi nyene. ²⁰ Ai Miiji Mene ne acanename Keriso te cebine nätyepuji, siige cane page age säne krokeciye mete cabu. Weene irecu ätumutanipeye, egä cane wälu cäco jajanenname Miiji Mene, cane lipu miiji jajana.

Paulo me Yewo Mene Epeso Biname bime täápume

²¹ Tukikus, mime miijirage ätrunga biname gyene, mime Yageyame me kaakesea lui te toraca jewenenige, tabe pa lädepi peeyeme weeme bau me. Weene teeme cabu ca pitecijipi iyeta, egä cane ama lipu nanajinige piiyepu ngena jewenenine. ²² Yoo, cane teebine naace täápume jityepenine weene teeme bau ca ätecijame, egä cine iyeta lipu

gemi ama piyepu cuta tabe weebibine kokre ceerame.

²³ Acejiyame mime Babe piyepu Yageyame Yeesu Keriso teepi iyeta ätrunga biname bine poode piyepu singi ceerame ätrunga cama.

²⁴ Acejiyame me miiji te lenajame iyeta eei biname bime cabu je, lui cina singi mime Yageyame Yeesu Keriso täápume apira cäco singi cama.

Cane ngii Paulo. Siige cäme mene ngälu peese.

Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbd2dfe4